

Sygn. akt VI U 148/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bartosz Szałas

Protokolant: protokolant sądowy Emilia Bonk

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2023 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o zasiłek chorobowy

- zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 31 stycznia 2023 roku, nr: (...), w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się M. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 21 października 2022 roku do 3 lutego 2023 roku.

Sygn. akt VI U 148/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 stycznia 2023 roku, nr sprawy: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 21 października 2022 roku do 3 lutego 2023 roku. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że M. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 sierpnia 2022 roku nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

(decyzja ZUS z dnia 31.01.2023r. – akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji M. K. wniósł odwołanie, wskazując, że został mylnie wyłączony przez administratora systemu z ubezpieczenia chorobowego, nadal bowiem opłaca składki na to ubezpieczenie i nie było nigdy jego wolą pozostawanie nieubezpieczonym.

(odwołanie – k. 1)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podnosząc, że odwołujący się w okresie od 18 lipca 2022 roku do 31 lipca 2022 roku przebywał na urlopie ojcowskim, a po upływie tego okresu nie zgłosił się ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

(odpowiedź na odwołanie – k. 3 – 4)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się M. K. był niezdolny do pracy w okresie od 21 października 2022 roku do 3 lutego 2023 roku.

Odwołujący się M. K. rozpoczął działalność gospodarczą od 18 maja 2016 roku, od 1 marca 2020 roku był zgłoszony również do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W okresie od 18 lipca 2022 roku do 31 lipca 2022 roku przebywał na urlopie ojcowskim. Nie przerejestrował się w tym okresie do ubezpieczenia zdrowotnego. Po upływie okresu urlopu ojcowskiego odwołujący się nie zgłosił się ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. ZUS skorygował zapisy na koncie odwołującego się odnośnie jego niepodlegania ubezpieczeniu chorobowemu początkowo dnia 4 listopada 2022 roku, kiedy to wprowadził deklarację ZUS ZUA zgłaszającą odwołującego się do ubezpieczeń społecznych i do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 1 sierpnia 2022 roku do nadal, a dopiero dnia 26 stycznia 2023 roku sporządził nową korektę ZUS ZUA tym razem zgłaszając odwołującego się jedynie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, czyli bez chorobowego, od dnia 1 sierpnia 2022 roku.

(bezsporne, a nadto pismo ZUS z dnia 03.04.2023r. – k. 9 – 9 verte i deklaracje sporządzone przez ZUS z urzędu – akta organu rentowego)

Odwołujący się nie miał świadomości, że przebywając na urlopie ojcowskim powinien wyrejestrować się z ubezpieczeń i zgłosić jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego, a po zakończeniu okresu urlopu ojcowskiego powinien z powrotem zgłosić się do ubezpieczeń, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Odwołujący się po zakończeniu urlopu ojcowskiego nadal płacił składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe i sporządzał odpowiednie miesięczne deklaracje rozliczeniowe. Dopiero na przełomie stycznia i lutego, po tym jak odwołujący się zachorował i zorientował się, że ZUS nie wypłaca mu zasiłku chorobowego, zdołał on wyjaśnić z pracownikami organu rentowego, dlaczego nie jest objęty dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Jak tylko się o tym dowiedział zgłosił się ponownie do ubezpieczenia chorobowego od marca 2023 roku. Odwołujący się nie miał intencji, ani woli zaprzestania podlegania ubezpieczeniu chorobowemu od 1 sierpnia 2022 roku.

(dowód: deklaracje ZUS DRA – k. 19 – 30, zeznania odwołującego się M. K. – protokół rozprawy z dnia 19.05.2023r. od 00:02:12 do 00:12:33)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody z dokumentów, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania, a także mając na uwadze, że duża część ustaleń była bezsporna między stronami. Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego się M. K., które zostały przez Sąd uznane za wiarygodne, znajdują bowiem potwierdzenie w pozostałym zebranym materiale dowodowym, a ponadto ZUS nie zaoferował żadnych dowodów, które miałyby przemawiać przeciwko wiarygodności tych zeznań.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie M. K. od decyzji ZUS odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 21 października 2022 roku do 3 lutego 2023 roku.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 roku, poz. 1732) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Z kolei zgodnie z art. 1 ust. 1 tej ustawy świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115 i 1265), zwanym dalej "ubezpieczonymi".

W niniejszej sprawie ZUS argumentował, że odwołujący się w okresie pobierania przez niego zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego utracił tytuł do objęcia go dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, a skoro po zakończeniu pobierania tego zasiłku nie zgłosił się ponownie do tego ubezpieczenia, to tym samym w momencie powstania jego niezdolności do pracy nie był objęty ubezpieczeniem chorobowym, wobec czego zasiłek mu się nie należy.

Na wstępie należy zauważyć, że w sytuacji odwołującego się analogiczne zastosowanie znajdują przepisy dotyczące przebywania na zasiłku macierzyńskim przez kobiety prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. Należy

więc dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy skorzystać z bogatego orzecznictwa wykrystalizowanego na gruncie stanów faktycznych dotyczących właśnie kobiet nie zgłaszających się po upływie okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego z powrotem do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Aktualnie w orzecznictwie przyjmuje się, że w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą i podlegającą przed pobieraniem tego zasiłku dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu, ustaje tytuł do objęcia owym ubezpieczeniem chorobowym. Innymi słowy przez okres pobierania zasiłku macierzyńskiego dana osoba nie podlega już ubezpieczeniu chorobowemu. Aby po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego (w niniejszej sprawie za okres urlopu ojcowskiego) móc dalej podlegać dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu ubezpieczony powinien złożyć odpowiedni wniosek do ZUS o objęcie go tym ubezpieczeniem. W niniejszej sprawie odwołujący się takiego wniosku nie złożył. Oznacza to, że w świetle rygorystycznie interpretowanych przepisów nie podlega on dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, a co za tym idzie nie ma prawa do świadczeń w postaci zasiłku chorobowego. W orzecznictwie jednak dostrzeżono wagę powstałego problemu i wyrażono powszechnie aprobowany pogląd, zgodnie z którym „w związku z tym, że do utraty tytułu do podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu dochodzi z mocy prawa na skutek rozstrzygnięcia zbiegu tytułów objęcia ubezpieczeniem społecznym, obowiązkiem organu rentowego wynikającym z art. 8 i art. 9 k.p.a. jest pouczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, że z chwilą objęcia jej obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego jej dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje, a ponowne objęcie tym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością może nastąpić po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, co wymaga jednak złożenia stosownego wniosku” (postanowienie SN z dnia 27 kwietnia 2021 roku, sygn. akt III USK 112/21). W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że odwołujący się nie został w żadnym momencie pouczone przez ZUS o konieczności ponownego zgłoszenia się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego.

W orzecznictwie wskazuje się również, że „udzielenie przez organ rentowy osobie prowadzącej działalność pozarolniczą nieprawidłowej informacji co do czynności niezbędnych dla dalszego podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, może być podstawą stwierdzenia, że taka osoba podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od pierwszego dnia przypadającego bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, choćby złożyła ona dopiero w późniejszym czasie ponowny wniosek o objęcie jej ubezpieczeniem chorobowym” (wyrok SN z dnia 22 stycznia 2020 roku, sygn. akt I UK 311/18, wyrok SN z dnia 12 sierpnia 2020 roku, sygn. akt II UK 384/18). W ocenie Sądu analogicznie jak błędne pouczenie ZUS-u należy traktować sytuację, w której brak jest w ogóle jakiegokolwiek pouczenia ze strony tego organu. Sąd miał na uwadze, że odwołujący się zgłosił się ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w marcu 2023 roku, jednocześnie cały czas opłacał składki na to ubezpieczenie i nigdy nie wyraził woli zrezygnowania z niego. Brak złożenia przez niego wniosku na formularzu ZUS od razu po zakończeniu urlopu ojcowskiego wynikał jedynie z przeświadczenia, że nadal podlega ubezpieczeniu chorobowemu również po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, co wyraźnie wynika z jego zeznań. W tej sytuacji Sąd uznał, że odwołujący się podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od pierwszego dnia po zakończeniu okresu urlopu ojcowskiego, a co za tym idzie spełnia on przesłanki do nabycia prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 21 października 2022 roku do dnia 3 lutego 2023 roku. Jak bowiem niewątpliwie słusznie i celnie wskazał Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 maja 2022 roku, sygn. akt VII Ua 13/22, „trzeba uznać, że ubezpieczona nie powinna ponosić ujemnych konsekwencji wynikających z wadliwego zachowania organu rentowego” i dalej: „organ rentowy nie może przerzucać na nią ciężaru odpowiedzialności za skutki własnych zaniedbań”. Reasumując, Sąd uznał, że odwołujący się, wobec braku jakiegokolwiek pouczenia ze strony ZUS i jednoczesnego opłacania składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe od dnia następnego po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego, podlegał ubezpieczeniu chorobowemu od 1 sierpnia 2022 roku, a co za tym idzie podlegał mu także w chwili powstania niezdolności do pracy. To z kolei prowadzi do wniosku, że zachowuje on prawo do świadczeń z ustawy zasiłkowej, których ZUS odmówił mu w zaskarżonej decyzji, organ bowiem nie kwestionował od strony medycznej samej niezdolności odwołującego się do pracy. Wobec tego Sąd

uznał, że odwołujący się zachowuje prawo do zasiłku chorobowego za okres od 21 października 2022 roku do 3 lutego 2023 roku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.